

בש"פ 156/21 - מדינת ישראל נגד תאופיק מחאמיד

בבית המשפט העליון

בש"פ 156/21

לפני:

כבוד השופט י' אלרון

העוררת:

מדינת ישראל

נגד

המשיב:

תאופיק מחאמיד

ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בנצרת ב-
מ"ת 44918-12-20 מיום 7.1.2021 שניתנה על ידי
השופטת ת' נסים שי

תאריך הישיבה:

כ"ד בטבת התשפ"א (8.1.2021)

בשם העוררת:

עו"ד ארז בן ארויה

בשם המשיב:

עו"ד חאלד אבו אחמד

החלטה

1. לפני ערר על החלטות בית המשפט המחוזי בנצרת (השופטת ת' נסים שי) במ"ת 44918-12-20 מיום 6.1.2021 ומיום 7.1.2021, בגדרן הורה בית המשפט על שחרורו של המשיב למעצר בית מלא, בתנאי ערבות ובפיקוח, לאחר שנקבע כי קיימים "קשיים ראייתיים לא מבוטלים" בתשתית הראייתית הלכאורית שהוצגה לצורך הצדקת מעצרו.

העוררת עותרת לביטול החלטת בית המשפט המחוזי ולמעצרו של המשיב עד תום ההליכים המשפטיים נגדו.

רקעובדתי וההליך בבית המשפט המחוזי

2. כתב האישום שהוגש נגד המשיב ביום 21.12.2020 מייחס לו עבירות של נשיאה והובלת נשק שלא כדין, לפי סעיף 144(ב) רישא לחוק העונשין, התשל"ז-1977; שינוי זהות של רכב או של חלק של רכב, לפי סעיף 413ט לחוק זה; וירי באזור מגורים, לפי סעיף 340א(ב)(1) לחוק זה.
3. על פי המתואר בכתב האישום, ביום 19.10.2020 סמוך לשעה 06:00 נסע המשיב ברכב שבבעלותו, מסוג פולקסווגן לבנה מ.ר. 25-440-38 (להלן: הרכב), מביתו שבכפר מועאווייה דרך כביש 60 לכיוון ביתו של המתלונן בכפר ריינה.
- עובר לשעה 06:54 החליף המשיב את לוחית הזהוי האחורית ברכב ללוחית זיהוי של רכב אחר וטיפול בלוחית הזיהוי הקדמית כך שלא ניתן היה להבחין בכל הספרות.
- לאחר מכן הגיע המשיב סמוך לבית המתלונן כשהוא נוסע ברכב ומצויד בנשק מסוג רובה סער M16 או כלי נשק אחר המטביע סימנים סוגיים דומים (להלן: הנשק). או אז ירה המשיב באמצעות הנשק כ-9 כדורים לעבר בית המתלונן ורכבו, בעת שהמתלונן ובני משפחתו נכחו בבית. חלק מהקליעים פגעו בקיר הבית וחלקם ברכבו של המתלונן. מיד לאחר הירי נמלט המשיב מהמקום ברכבו.
4. בד בבד עם הגשת כתב האישום הגישה העוררת בקשה למעצר המשיב עד תום ההליכים המשפטיים נגדו, בה נטען כי בידי העוררת ראיות לכאורה להוכחת אשמתו של המשיב, ובין היתר תיעוד ממצלמות בכביש בו נראה הרכב נוסע צפונה לכיוון ריינה; תפיסת תרמילי ירי בזירה; חוות דעת מעבדה דיגיטלית אשר לפיה קיימת התאמה מלאה בין הרכב היורה לרכב שבבעלות המשיב; דוחות השוטרים; עדויות של עדי ראיה וראיות נוספות הקושרות את המשיב לביצוע הירי.
- כמו כן נטען, כי העבירות המיוחסות למשיב מקימות עילת מעצר סטטוטורית מכוח סעיף 21(א)(1)(ג)(2) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים); וכי מסוכנותו של המשיב מתגברת נוכח העובדה שהנשק ששימש לירי לא נתפס.
- עוד נטען, כי קמה עילה למעצרו של המשיב גם מכוח סעיף 21(א)(1)(א) לחוק המעצרים, שכן קיים חשש ממשי ששחרורו יוביל לשיבוש מהלכי משפט מצידו, וזאת נוכח העבירות המיוחסות לו.
- לבסוף צוין כי למשיב הרשעה קודמת בעבירה של זיוף סימני זיהוי של רכב, וגם עובדה זו תומכת בצורך למעצרו כעת.
5. בדיון שהתקיים בבית המשפט המחוזי ביום 23.12.2020 טען בא-כוח העוררת לקיומן של ראיות לכאורה, ואילו בא-כוח המשיב התנגד לכך.

לאחר ששמע את טיעוני באי-כוח הצדדים, ולנוכח הטענות בדבר עוצמתן של הראיות לכאורה כמו גם לנוכח "עבר פלילי מרוחק שעל פניו לא נראה מכביד" בעניינו של המשיב, הורה בית המשפט המחוזי על הגשת תסקיר מעצר עד ליום 24.1.2021. מאוחר יותר נתבקשה ארכה להגשת התסקיר האמור.

6. בהחלטתו מיום 6.1.2021 קבע בית המשפט המחוזי כי קיימת תשתית ראייתית לכאורית להוכחת המיוחס למשיב, אך לצד זאת קבע כי זו אינה "בעוצמה גבוהה" וכי יש ממש בטענות הסניגור שהיא אינה חפה מקשים.

בהקשר זה צוין, כי התיק "מבוסס על אסופת ראיות נסיבתיות" וכי אין בחומר הראיות תיעוד המצביע על כך שהירי בוצע מהרכב בו נהג המשיב. הודגש, כי הגם שהרכב נצפה על ידי המתלונן נמלט במהירות מזירת הירי, אין בכך כדי להוכיח כי הירי בוצע מהרכב. אף בעדותם של שני עדי ראיה, שהעידו כי שמעו קולות ירי בסמוך לבית המתלונן, ומיד לאחר מכן הבחינו ברכב לבן מסוג ג'טה, שלוחית הזיהוי שלו תלושה ושבורה, חולף במהירות במקום, ואף הספיקו לרשום חלק מהספרות בלוחית הזיהוי האחורית (התואמות את הספרות כפי שנקלטו בתיעוד מצלמות האבטחה) – אין כדי להוכיח שהירי בוצע מרכבו של המשיב, ומדובר בהשערה של העדים בלבד.

בית המשפט המחוזי סקר את הראיות שלפיהן המשיב נכח לכאורה באזור זירת הירי ביום האירוע – בכלל זה בפריקת הטלפון שלו נמצא שביום האירוע בשעה 06:54 הוקשה ביישומון "WAZE" הכתובת "בונה ריינה" (חברת בניין המרוחקת כ-50 מ' מזירת הירי); כי לוחית הזיהוי האחורית של הרכב המעורב באירוע שייכת לרכב נטוש מסוג מאזדה, שאותו באזור הכפר מועאוויה, מקום מגורי המשיב; כי בתיעוד מצלמות האבטחה נראה רכב הדומה לרכבו של המשיב נוסע בסביבות השעה היעודה לכיוון נצרת, כאשר נסיעת מבחן העלתה שהמסלול מזירת הירי ועד למנהרת נצרת אורך כ-9 דקות נסיעה, פרק זמן מתאים למשך הזמן שבין ביצוע הירי למועד בו תועד הרכב במצלמות; וכן כי חוות דעת דיגיטלית שהשוותה בין הרכב שנצפה בתיעוד לבין רכבו של המשיב, העלתה כי קיימת התאמה מלאה בין שני הרכבים.

ואולם, לשיטת בית המשפט המחוזי, אף בכל אלו אין כדי להעיד כי הירי בוצע מרכבו של המשיב, בעת שהלה נהג בו.

זאת ועוד, צוין, כי העוררת לא הצביעה על קיומו של מניע לירי, והגם שנבחן כיוון חקירה לפיו המשיב ביצע את הירי עבור אחר, לא הוברר טיב הסכסוך בין אותו אחר למתלונן, והמתלונן עצמו אף הכחיש בכל תוקף קיומו של סכסוך כאמור. גם בכך ראה בית המשפט חולשה מסוימת של התשתית הראייתית להכאורית.

בסיכומו של דבר, הודגש כי אומנם הכלל בעבירות נשק הוא מעצר מאחורי סורג ובריח, אך לנוכח "קשים לא מבוטלים" בתשתית הראייתית בנסיבות דנן, באופן המשליך על עילת המעצר, נקבע כי יש לבחון את האפשרות לשחרר את המשיב לחלופת מעצר. לנוכח זאת, ולבקשת בא-כוח המשיב נדחה הדיון לצורך הצעת חלופה מתאימה.

7. בדיון שהתקיים למחרת היום הציע בא-כוח המשיב חלופת מעצר בכפר נעורה, בבית גיסו וגיסתו, בפיקוחם ובפיקוח אשתו. שלושת המפקחים המוצעים נחקרו בבית המשפט.

בתום הדיון הורה בית המשפט על שחרורו של המשיב לחלופת המעצר בפקוח המפקחים המוצעים, בתנאי ערבות, וזאת לאחר שהתרשם כי המפקחים מסתייגים מהעבירות המיוחסות למשיב, יכולים לשמש גורמים סמכותיים כלפיו, מבינים את המשימה המוטלת עליהם ומוכנים לשאת בה. כמו כן, צוין כי חלופת המעצר מפחיתה את מסוכנות המשיב, בהיותה מרוחקת ממקום מגוריו ומסביבתו הטבעית, כמו גם ממקום מגוריו של המתלונן.

8. לבקשת העוררת ולנוכח הודעתה כי בכוונתה להגיש ערר, הורה בית המשפט המחוזי על עיכוב ביצוע ההחלטה עד ליום 8.1.2021. בדיון שנערך לפניו במועד האמור הוריתי על הארכת מעצרו של המשיב עד להחלטה אחרת.

טענות הצדדים בערר

9. בערר נטען כי שגה בית המשפט המחוזי משהורה על שחרורו של המשיב לחלופת מעצר, שעה שכלל הראיות לכאורה מובילות למסקנה אחת בלבד, לפיה המשיב הוא שביצע את הירי לעבר בית המתלונן.

העוררת אינה חולקת על כך שהראיות הקיימות הן ראיות נסיבתיות, ואף לא חולקת על אופן ניתוח הראיות על ידי בית המשפט המחוזי, אך לשיטתה די בהן, בשלב זה של ההליך, כדי להקים עילת מעצר נגד המשיב.

10. בדיון שנערך לפניו ביום 8.1.2021 התנגד בא-כוח המשיב לערר, וטען כי אין להתערב בהחלטת בית המשפט המחוזי, אשר בחן היטב את התשתית הראייתית הלכאורית והגיע למסקנה כי אין די בה כדי להקים עילת מעצר.

בא-כוח המשיב הדגיש, כי אין בכוחן של הראיות הקיימות כדי לקשור את המשיב למעשה העבירה. בהקשר זה צוין, בין היתר, כי המשיב לא אוכן בזמן האירוע בזירת הירי; כי אין תיעוד מצולם של זירת האירוע כך שלא ניתן לדעת אם עברו במקום רכבים נוספים; כי העוררת לא בדקה האם קיימים שרידי ירי ברכב; וכי אין ראיות בדבר עיתוי ומקום ההחלפה של לוחית הזיהוי.

דיון והכרעה

11. לאחר שבחנתי את הודעת הערר על נספחיה ואת חומר החקירה שהוגש לעיוני, ושמעתי את טענות הצדדים בדיון שנערך לפניי, באתי לכלל מסקנה כי דין הערר להתקבל.

12. חומר הראיות הלכאורי אינו מספק אומנם ראיה ישירה לכך שהמשיב עצמו ירה לעבר בית המתלונן, אך ישנן ראיות למכביר לכך שלכאורה רכבו של המשיב הוא הרכב שנמלט מזירת הירי שניות ספורות לאחר הירי.

בכלל זה, מעבר לעדות המתלונן קיימות עדויות של שני עדי ראיה שעמדו במקומות שונים - בתו של המתלונן שישבה במרפסת הבית ואדם נוסף שהיה במוסך סמוך למקום - אשר העידו שניהם כי שמעו את הירי ומיד לאחר מכן הבחינו ברכב הדומה לרכבו של המשיב נמלט מהמקום, ואף הבחינו בפרטים מזהים כמו הלוחית הקדמית התלושה

וחלק ממספר הזיהוי של הלוחית האחורית. ראיות נוספות מלמדות כי הלוחית האחורית על רכבו של המשיב מקורה ברכב נטוש שנמצא סמוך למקום מגורי המשיב, באופן המעורר חשד כי המשיב הרכיבה לצורך ביצוע פעילות פלילית.

13. בחקירותיו במשטרה הכחיש המשיב כל מעורבות בירי, אך אישר כי ביום האירוע הוא עצמו נהג ברכב. המשיב הציג גרסאות שונות לענין היעד אליו נסע באותו יום, אשר אינן מתיישבות עם חומר הראיות שנאסף.

בין היתר, טען המשיב כי נסע ל"בונה ריינה" פעם אחת במהלך אותו חודש לצורך חפירה בחלקת קרקע שנמצאת בקרבת מקום והמצויה בבעלותו של קבלן עמו הוא עובד, בשם מוחמד עתאמנה. כשהוצג לו כי באותה עת הקרקע טרם נמסרה לקבלן, וכי הניווט לשם היה ביום בו התרחש הירי, מסר גרסה מתפתלת, וטען כי רק הקליד את הכתובת בבונה ריינה אך לא הגיע לשם בפועל.

עוד טען המשיב בחקירתו כי הוא המתין לפגוש את חברו הקבלן אך משהלה לא ענה לטלפון הוא חזר כלעומת שבא. ואולם פירוט ההתקשרויות בין השניים מעלה כי לא נערכו שיחות בין השניים קודם לשעת הירי.

עתמאנה עצמו אישר אמנם בחקירתו כי המשיב מגיע לעיתים להיפגש עמו באזור מגוריו, אך לא זכר אם המשיב הגיע אליו ביום האירוע, ולא ידע להסביר כיצד זה הגיע המשיב לאזור מגוריו כדי להיפגש עמו לאחר השעה בה הוא עצמו יצא מביתו לעבודתו. בחקירה נוספת מסר כי חפירת הקרקע הסתיימה קודם ליום האירוע, באופן שאינו מתיישב עם גרסת המשיב.

14. נמצא אפוא, כי טענות האליבי של המשיב נסתרו כולן, וכי על אף מאמציו להרחיק עצמו מזירת הירי, חומר הראיות מלמד לכאורה על נוכחותו במקום, ועל הימלטותו מהזירה מיד לאחר הירי.

בנסיבות אלה, ועל אף שהראיות הן נסיבתיות כולן - די בהן בשלב זה כדי להקים תשתית ראייתית לכאורית להוכחת המיוחס למשיב, באופן המקים עילת מעצר.

15. למשיב מיוחסת עבירה של ירי מנשק חם, המקימה עילה סטטוטורית למעצרו מכוח סעיף 21(א)(1)(ג)(2) לחוק המעצרים. מסוכנות המשיב, לנוכח המיוחס לו בכתב האישום, ובכלל זה ירי לעבר בית המתלונן שעה שבני הבית מצויים בו, היא ברורה ומפורשת. מסוכנות זו אך מתגברת לנוכח העובדה שהנשק אשר שימש לצורך ביצוע הירי לא נתפס בידי המשטרה.

לנוכח זאת, כמו גם לנוכח עברו הפלילי הקודם של המשיב, לא מצאתי כי מתקיימים טעמים מיוחדים המצדיקים את מעצרו של המשיב בפיקוח אלקטרוני, ובוודאי שלא את שחרורו לחלופת מעצר.

16. מכל הטעמים האמורים, אני מקבל את הערר ומורה על מעצרו של המשיב עד תום ההליכים המשפטיים נגדו.

ניתנה היום, כ"ו בטבת התשפ"א (10.1.2021).

ש ו פ ט
